

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, jutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipolom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrt leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlance naročnina se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsoto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solški ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

(Večerno izdanje.)

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Po zborovanju v Celju.

Kakor smo že sporočili, so zborovalci na shodu v „Narodnem domu“ v Celju v četrtek, to je zborovalci iz Sp. Štajerske, sklenili, da nočejo slišati v znanem perečem celjskem vprašanju o nikakem kompromisu. Paralelke morajo ostati v Celju, iz Celja ne gremo na nikak način, pod nikakim pogojem, s tako parolo so zapustili shod.

Na glasove, ki so prihajali v javnost pred tem zborovanjem, kaj drugega ni bilo pričakovati. Vedelo se je naprej, da na shodu prevlada mnenje onih, ki so stresali svoj osebni srd nad „Slov. Nar.“ ter dr. Tavčarjem in so se tako vedno bolj in bolj oddaljevali od diskuzije, katera je bila sprožena v javnosti. Zborovalci na omenjenem shodu so bili po večini duhovniki, ki so prišli na shod s srdom v sru, zlasti proti dr. Tavčarju, so tam dali duška svoji „ogorčenosti“ s fejklici, povedali tisto, kar smo čuli že v „Slovenca“ ter se razšli. Sedaj pa se govori, da so spodnještajerski Slovenci govorili odločilno besedo v celjskem vprašanju. Toda mi smo tega mnenja, da na onem zborovanju se ni čul pravi glas spodnještajerskih Slovencev, saj izmed 200 zborovalcev je bilo nad polovico duhovnikov, in ti vendar niso imeli pooblastila, govoriti prav v imenu vseh spodnještajerskih Slovencev. Povabil je bilo poslanih 600. Kaj je torej z ostalimi 400 povabljenimi? Najbrže se ne motimo, ako rečemo, da med njimi so tudi možje, s katerimi je mogoče govoriti pametno besedo o perečem celjskem vprašanju, ali na zborovanje niso prišli, morda prav radi tega ne, ker poznajo kričavo politikujočo duhovščino ob takih prilikah, kjer doseže vselej, kar hoče, v glavnem pač zategadel, ker sedanjí neduhovski voditelji spodnještajerske politike stojijo popolnoma pod uplivom in pritiskom duhovščine; ostali del, ki se morda ne strinja s tokom sedanjega nepreveh živalnega političnega gibanja, pa nima voditeljev, kateri bi zastopali nasprotno mnenje, in za katerim bi šli v boj, v trdi boj za obstanek štajerskih Slovencev, katerega je prav jako potreba.

Na štajerskem je pač klerikalizem že tako ujeden v slovensko politiko, da se ga ne otresejo morda nikdar več. In to pomeni vsestransko nazadovanje, ter onemogoča vsako resno politično diskuzijo. Mi se sicer nočemo mešati še dlje v štajerske razmere, ali to smo morali omeniti, da bo umljivo, zakaj ni bilo mogoče v celjskem vprašanju priti do nikakega resnega razmotrivanja. Trmoglavost politikujoče duhovščine tam, kjer sodi, da je njena odločilna beseda v nevarnosti, je pač povsodi jednaka, in gre v vseh slučajih tako daleč, da jim je samo za „vsephe“, samo da oni odločijo, pa naj bo tudi v kvar našemu narodu. Za tako odločevanje je šlo politikujoči duhovščini tudi tu; posvetni voditelji so se slepo podvrgli, in konec je bil resolucija, priobčena na drugem mestu. Ni šlo toliko za predmet, nego za odločilnost. In sedaj: kar je, to je.

Veliko odgovornost so si nakopali štajerski Slovenci na svojo vest, zlasti še, ker je s Celjem tesno združena osoda Pazina. Nemci so začeli iskati pomoči laških poslancev, in kakor pravijo poročila z Dunaja, se utrdi zveza Lahov z Nemci tako, da bodo glasovali drugi z drugimi v vseh kulturnih in narodnih točkah. Tisti čas, ko so šli štajerski zborovalci na shod v Celje, so si podajali laški in nemški poslanci roke v zvezo proti Slovanom, in tisti čas, ko se je v Celju govorilo, da iz Celja ne gremo, so se vezali Nemci in Lahi v svrhu: iz Celja morajo slovenske paralelke, zajedno pa tudi hrvatski gimnazij iz Pazina. Tisti čas, ko se je rekalo v Celju: ali v Celju ali nič, so se zvezali Nemci in Lahi za — nič Slovanom! Četudi je nemška „Gemeinbürgschaft“ te dni malec počila, to ne stori nič. Kadar bo treba, se zopet najdejo, in ako kom-

povsem nove hlače, katere je bil Srulu še dolžen, ter zale gate, katere — kdo vé — ali je že imel dvakrat na sebi? Ne in nikdar! Baš nasprotno, zlasti sedaj, ko se je k načrtom na Repovo pridružila še želja po maščevanju, proti obema in ob enem proti Ciganu. Zolzikievič je prisegel, da se bo smatral za tepeca, ako Repi ne zalije dovolj slanine za kožo. Premišljeval je torej o vsakovrstnih sredstvih prvi dan, zamenjuje obkladke, premišljeval je drugi dan, zamenjuje obkladke, premišljeval je tretji dan, in ali veste, kaj je iztuhtal? Evo, ničesar ni iznašel. Četrti dan mu je pripeljal stražnik iz osloviške lekarne diaholovo mast. Zolzikievič je natič njo cunj, jo položil na rano in kakor pod vplivom tega čudovitega zdravila zakričal skoro ob enem: „Našel sem!“ In res je nekaj iznašel.

IV.

Poglavje, ki bi lahko nosilo nadpis: Zverina v kletki.

Nekoliko dnij pozneje, ne vem odločno ali pet ali šest, so sedeli v ovčje-glavski krčmi: župan Burak, svétnik

promisi, s katerimi hoče pričeti vlada, kljubu resoluciji s celjskega shoda, ne privedejo do nikakega sporazumljenja, bomo videli ob prvi priliki stati Nemci in Lahe proti Celju, katero pade, in ž njim tudi Pazin. Nevarnost za to je velikanska. Ali zdi se nam, da se te nevarnosti na shodu v Celju ni prav nič upoštevalo, da se niti mislilo ni na Pazin, marveč edino le na Celje, in tu se je sklenilo za ta hip, ostati še dalje za status quo — kaj nam prinese bodočnost, to pa naj razsodi ljudi Bog!

Štajerski Slovenci so vzeli s sklepom na shodu v četrtek na svoja ledja veliko odgovornost, ki zadeva cel slovenski svet, ker Celje poteguje za seboj Pazin in stoji tu kot ovira nadaljevanju našega boja na srednješolskem polju. Ali se odstrani ta ovira v prilog Slovencev ali v neprilog, kakšna usoda zadene Celje in ž njim Pazin ter na sploh kake posledice obrodi celjski shod, to so pustili odločujoči politikujoči duhovniki Božji previdnosti. Da je vspen boj na to stran proti združenim Nemcem in Lahom nemogoč, to menda vendar uvidevajo; tako slepi pač ne morejo biti!

Naša že tako žalostna politična zgodovina je s shodom v Celju bogatejša za nekaj sklepov, katerih dogledne posledice utegnejo zadati našemu narodu in vrhu tegu še bratom Hrvatom jeden izmed onih smrtonosnih udarcev, kateri se množijo čudovito, odkar prevladuje med nami brezsmiselna in breztemeljna klerikalna politika. Štajerski Slovenci bodo morda že čez leto dnij dajali trd odgovor za to, kar so prevzeli na svojo odgovornost. Bojimo se, da izgube svojo igro; znamenja so taka... zato pa želimo, da jih usliši Božja Previdnost ter nam ohrani Celje in Pazin ter iztrga zajezo na napredovanju na našem srednješolskem polju!! Kdo se bo varal?! Želimo, da bi se mi.

Gomula ter mladi Repa. Župan vzame v roke kupico.

„Ko bi se rajše že jenjala pričkat, ker se nimata za kaj!“ reče župan.

„A jaz vam pravim, da se Francoz ne uda Prusom,“ trdi Gomula ter udari s pestjo ob mizo.

„Prus je, pasja juha, zvit!“ odvrne Repa.

„Kaj za to, da je zvit? Francozu bo pomagal Turek, a Turek je najmočnejši.“

„Kaj veste vi? Najmočnejši je Harubanda (Garibaldi)!“

„Nemara ste danes po hrbtu zapustili postelj. Oč kod pa ste čuli o tem Harubandi?“

„Od kod sem poizvedel? Ali mar niso govorili, da je jadral z veliko močjo na ladijah po Visli. V Varšavi pa mu pivo ni bilo všeč, ker je bil doma navajen popivati boljše, in radi tega se je vrnil.“

„Da bi se marnali zamán. Vsak švab je žid.“

„Saj Harubanda ni švab.“

„Nü, kaj je torej?“

„Nü, kaj? Cesar in basta!“

„Kako ste strašansko pametni!“

Idrijska železnica.

(Po „Jednakopravnosti“).

II.

Pri tem, za nas tako važnem vprašanju pa ne smemo gledati samo na erarični rudnik, upoštevati moramo tudi druge okolnosti, katere nam dajejo gotovo dovolj garancije, da bi idrijska železnica nikakor ne bila pasivna.

Ako bi tudi morebiti sam rudnik ne potreboval toliko dovoza, da bi se železnica samo zaradi rudnika izplačala, moramo pomisliti, da je Idrija mesto, ki nima nikakih polja, ki ne pridelava ničesar, kar bi uvoz iz drugih krajev zmanjševalo. V Idrijo se mora dovažati vse, kar se sploh za življenje rabi. Ali ne samo v Idrijo, tudi v okolico našega mesta se dovažata toliko, da je popolnoma izključeno, da bi bilo železniško podjetje pasivno.

Največjega pomena pa so za nas kakor tudi za rudnik zopet drva.

Delavcem so se po novem plačilnem redu drva odvezala in dobivali bodejo namesto njih nekoliko boljše plačo. Ako pa bode cena drvam v taki meri rastla kakor sedaj, tedaj je delavcu sploh nemogoče, da si nakupi potrebno množino kuriva in nova beda in nezadovoljnost mora nastati mej delavstvom.

Pa tudi rudnik sam bode moral plačevati drva tako drago, da bodo troški za neprimerno drago kurivo gotovo presegali svoto, katero bi morebiti moralo dajati poljedelsko ministerstvo, ko bi se gradila idrijska železnica.

Za obstanek idrijske žeznice pa so dani še drugi, zelo važni pogoji.

V Idriji je veliko vodne moči na razpolago, ki bi se dala s prav malimi stroški porabiti kot gonilna moč za razne tovarne. Namesto, da se dragi les porabi za kurjavo v rudniku, bi se dala vpeljati lahko zelo obširna lesna industrija. Na razpolago imamo tudi surovine za izdelovanje jako do-

„Saj vi tudi niste nič modrejši.“

„Ker ste pa tako modri, pa mi povejte, kako je bilo ime prvemu človeku?“

„Kako? Nü, kajpada: Adam.“

„Tako se je imenoval po krstnem imenu, toda kakšen je imel priimek?“

„Kaj jaz vem?“

„Nü, vidite. A jaz pa vem. Njegov priimek je bil »Zlomila.«

„Gotovo imate ošpice na jeziku.“

„Ako ne verjamete, pa poslušajte:“

„O morska zvezda, ki Gospoda Si s svojim mlekom napojila, Ti si smrti ost, katero vcepil Je prvi naš oče, zlomila.“

„Torej se je nemara imenoval Zlomila?“

„To se razume.“

„Napijmo se rajše,“ reče župan.

„Na vaše zdravje, boter!“

„Tudi na vaše!“

Hajim!*)

Šulim!

„Bog nam daj srečo!“

Izpili so vsi trije; ker pa je bilo to ob času francosko-pruske vojne, se svetnik Gomula znova vrne k politiki.

„Nü, izpijmo ga še enkrat,“ reče Burak čez nekaj časa.

*) Hajim, šulim, sta židovska pozdrava.

Črtice z ogljem.

Povest, poljski spisal Henrik Sienkiewicz.

Posl. Podravski.

(Dalje.)

Celo največji ljudje so pod uplivom strasti doprinali budalosti, toda njih velikost je tičala uprav v tem, da so še dovolj zgodaj spoznali svojo hibo. Tudi Zolzikievič si je dejal v duhu, da obljubivši Buraku, zapisati Repo v ime nik novincev, je napravil prvo neumnost; s tem, da je šel k Repovi ter jo pri trlici napadel, je napravil drugo neumnost; a grožnje z vojaščino, to je bila tretja neumnost. Oni vzvišen trenutek, v katerem mož, istinito velik, poreče o samem sebi „Jaz sem osel!“ je napočil takrat tudi za Ovčjo glavo ter odletel, kakor na krilih, iz te krajine, kjer se vzvišenost druží z neumnostjo, kajti Zolzikievič si je dejal razločno: „Jaz sem osel!“

Ali pa se naj odreče svojemu načrtu sedaj, ko je zanj že prelil svojo kri... (ko je bil razvnet, je govoril: kri svojih prs), ali se naj odreče načrta sedaj, ko mu je prinesel v žrtvo svoje

bregra cementa. Železnica bi to industrijo pri nas gotovo zelo povzdignila in zraven velikega uvoza imeli bi lahko tudi jednako velik izvoz.

Brez železniške zveze pa si nikdo ne upa lotiti se jedne ali druge industrije, ker je konkurenca brez ugodnejše zveze sploh nemogoča.

Pomisli pa je treba še na dejstvo, da naš rudnik ne more obstati večno, da mora priti čas, ko bode začelo primanjkovati rude. In kaj stori država potem s tolikimi tisoči ljudstva, ki bode vse brez zaslužka, ako ne ustvari že sedaj ugodnih tal za razvitje novih podjetij? Ali hoče tista država, ki je izsesavala prirodne zaklade idrijskega mesta, pustiti to mesto in to ljudstvo svoji usodi?!

Z napeljavo železnice v Idrijo povzdignil bi se pa tudi osebni promet v toliko meri, da bi se stroški za vzdrževanje železnice že s tem v veliki meri pokrivali. Idrija, ki leži sedaj tako odstranjena, zvezala bi se s svetom in postala bi v kratkem mesto, s katerim bi se lahko cel narod ponašal. Slikovita lega mesta, znamenito pridobivanje živega srebra, izdelovanje cinbra privabilo bi na leto tisoče tujcev v naše kraje, kar bi gotovo ne v mali meri povzdignilo blagostanje prebivalstva.

Idrijska železnica pa bi bila še v jednem oziru velikega pomena za celo državo, to je v strateškem. Če se more imenovati kako železnico strateško, bila bi to naša gotovo v prvi vrsti. Po nobeni progbi bi se vojaštvo ne moglo dovažati do italijanske meje tako hitro in tako varno, kakor ravno po idrijski. Skoraj na italijanski meji bila bi železnica zavarovana od Ljubljane do Gorice od leve in desne od nedostopnih hribov in brez vsakih večjih zavarovanj bi se lahko branila z najmanjšim številom vojaštva nasproti sovražniku. Idrija bi postala etapna ščacija prve vrste in za slučaj vojne z Italijo neprecenljive vrednosti.

Tretje in vsekako najglavnejše vprašanje pa je, po kateri strani naj se napelje v Idrijo železnica. O tem je bilo že toliko govora pro in contra, da je morebiti ravno tukaj iskati vzroka, da nimamo še danes železnice v Idrijo.

Za nas je mogoče, da se izpelje progga od treh strani, in sicer progga Vrhnika-Idrija, Škofja Loka-Idrija in Sv. Lucija-Idrija. So pa tudi ljudje, ki trdijo, da se k nam sploh ne da izpeljati železnice, in največkrat bilo je tudi tako mnenje vzrok, da se sploh ni nikdar mislilo na resno izvršitev tega, tako važnega vprašanja. Da je to pa pri današnjem stanju tehnike brez pomena, nam pač ni treba še nadalje dokazovati.

Res je sicer, da bi pri jedni ali drugi progbi prišlo do kakih malih ovir,

toda da bi take malenkosti kar a priori izključile napeljavo železnice, tega si pa vendar ne moremo misliti.

(Konec pride.)

Domače in razne novice.

„Pevsko in glasbeno društvo“. — Vabijo se p. n. gg. odborniki in odbornice na sejo, ki bo drevi ob 7. uri v društvenih prostorih.

Osebnostna vest. — Blagajnikom in podtajnikom pri „Kmetijskem društvu“ je imenovan g. Jos. Furlani.

„Trgovsko-obrtna zadruga“. — Načelstvo se je tako-le sestavilo: predsednik Anton Pečenko, veleposesnik in veletržec v Gorici, prvi namestnik dr. Rudolf Gruntar, drugi podpreds. Anton Fon, posestnik in trgovec v Gorici. — Nadzorstvo pa: predsednik dr. Drag. Treo, odvetnik in posestnik v Gorici, zapisovalec Ivan Reja, posestnik in gostilničar v Gorici. — Seje načelstva so vsak petek ob 6. uri zvečer; skupne seje načelstva in nadzorstva pa vsak zadnji petek v mesecu.

Poziv klerikalnim lažnikom po poklicu. — Dodatno na naš svojedrski poziv in na dopis s Ponike v „Soči“ in „Primorcu“ zahtevamo od „Prim. Lista“ dokaz, da je tisti naš dopisnik na Pečinah in ne na Ponikvah. Pozivljemo ga tudi, naj le pove, kod se valjajo njegovi dopisi. Ko dopinese ta dokaz, dobi — 1000 K za tiskovni sklad farovških listov. Ako si ne mara tako lahko zaslužiti 1000 kronic ter se osramotiti nas, dokaže, kako podle so tiste duše okoli „Prismojenca“.

Kavarna „Central“. — Ko je prišla nekdanja kavarna „Imperial“ v drugo l. st., so morali odstraniti izpred hiše verando, kar je bilo jako kazivo. Sedaj pa je magistrat zopet dovolil lastniku hiše g. Baumannu, kjer bo nova kavarna „Central“, postaviti novo verando, kar bo pač tudi v olepšavo Travnika, kavarna pa neobhodno potrebuje tako predstresje. Kakor čujemo, se otvori nova kavarna v najkrajšem času.

Za proslavo 1. maja. — Kakor čujemo, se trudi društvo tukajšnjih socijalnih demokratov, da se letos proslavi 1. dan maja na primeren način. Vršijo se zborovanja in vabijo vse delavstvo, da proslavi sijajno dan 1. maja, praznik proletarcev.

Trije škofje v Trstu?! — Dolgo časa je čakala tržaško-koperska škofija, da dobi novega škofa. Slednjič, po preteku več kot pol leta, pa je bil imenovan škofom monsign. Nagel, Nemec. Škofija ima torej svojega vrhovnega poglavarja. Ali nekaj posebnega se drži tega imenovanja. Nagel je prišel naglo po smrti kardinalovi in z njim se obeta še nekaj podškof za Slovence; ker pa hočejo tudi Lahi, v znamenju jednakopravnosti, podškofa zase, se obetajo sedaj naglo za Trst trije škofje. Nagel bi bil oče, slovenski podškof pohleven in poslužen sin, laški podškof pa duh. Duh je, ki oživlja, in z duhom laškega podškofa bi oživljali očeta Nagla, da bi vodil škofijo tako, kakor hočejo tisti, ki se skrivajo za duhom.

»Mirujte vendar!« poseže vmes župan. »Mar se hočeta res pretepati, ali kaj? Rajše se ga napijmo.«

Izpili so znovič, toda Burak in Gomula sta si le nekoliko ovlažila usta, Repa pa je izpil polno čašo, da so se mu kar oči zaiskrile.

»Poljubita se sedaj!« predlaga župan.

Ko sta se objela in poljubila, se je Repa kar zjokal, kar je bilo znamenje, da je že do dobrega pijan; na to je začel tarnati, spomnivši se progaste svoje telice, ki mu je pred dvema tednoma sknila v hlevu.

»Oj, kako zelo tele mi je Bog vzelo!« je vskliknil žalostno.

»Nū, ne žalujte!« reče Burak. »Naš pisar je dobil od urada pisanje, da se grajski gozd razdeli med gospodarje.«

A Repa odvrne na to:

»Oj, to je povsem pravično. Kdo pa je neki sadil gozd, gospod ali kdo?«

Kmalu na to je začel znovič tarnati:

»Oj, to je bila telička, da je bilo kaj! Ko je sunila kravo z gobcem v vime, je krava kar odskočila od tal.«

»Pisar je dejal...«

»Kaj je meni mar ta pisar?« seže mu Repa jezno v besedo. »Jaz se za

„L'Amico“, list laske duhovštine v Trstu, piše namreč, da pritiče tudi Lahom podškof, ako se da Slovincem podškof. Ako bi se torej uslišal ta glas, potem bi imeli v Trstu tri škofe. Ali treba poznati te laske tičke, zakaj tako pišejo! Sveceniki okolu „L'Amico“ so prepričani, da je skrajna neumnost zahteva po laškem podškofu, ali vendar so jo spravili v svet, ker jim služi kot orožje proti Slovincem. S to zahtevo se borijo proti temu, da bi dobili Slovenci svojega podškofa. Takoj ko je prišlo v javnost sporočilo, da se misli dati škofu Naglu koadjutorja, ki zna slovenski, so sklenili laški duhovniki, delati z vso silo na to, da se prepreči tako imenovanje. Slovenci ne smejo imeti ničesar na škofijskem sedežu in v njega bližini — to se ne strinja z „italianit“ cerkve, da bi se njim kaj dalo na to stran. In evo boja proti podškofu za Slovence! Lahi zahtevajo tudi podškofa zase, drugače pa se tudi pridno gibljejo, preprečiti imenovanje podškofa za Slovence. Prvotno so dosegli, da je imenovan za škofa monsignor, ki zna laški, katerega torej razumejo in ni Slovan, dosegli so torej vspeh, in ker so že pri vspehu, hočejo doseči še to, da za Slovence ne ostane v škofiji prav nič. Tak namen imajo Lahi in v tak namen so prijadrali v javnost celo z zahtevo laškega podškofa. Mogoče, da dosežejo celo vspeh ter da od treh škofov, o katerih se sedaj govori, ostane le jeden, to je Nagel. Sicer pa, ako se visoki krogi, ki igrajo nevarno igro s svetimi čuli našega naroda, tudi ne dajo vjeti v laske zanjke toliko, da bi opustili imenovanje podškofa za Slovence, se Lahi potolažijo hitro, ker na tako mesto pride brez dvoma človek, čegar jezik zna govoriti slovenski, čegar srce pa je daleč proč od slovenskega naroda. Laški duhovščini je do tega, če mogoče preprečiti imenovanje adlatusa za Slovence, zahteva po laškem podškofu je preneumna ter služi le kot orodje, v sili v roke vzeto, ali ako se pa že izvrši tako imenovanje, pa da pride na tisto mesto mož laških nazorov.

Ako pride Martellanz, si ne morejo misliti boljšega, Slovenci pa ne slabšega. Toliko na laški strani glede bojevanja proti adlatusu knezoškofijskemu stolu. Kar se pa tiče Slovincem v tržaško-koperski škofiji, pa treba pibiti (v čast katoliški cerkvi!), da tem Slovincem je precej vse jedno, koga postavijo za škofa v Trstu in koga za podškofa.

Nagel prihaja v Trst pod avspicijami, katerih Slovenci niso veseli, in torej v njem ne bodo gledali škofa, ker jih tudi ne razume ne on njih, ne oni njega, podškof pa, ako bo Martellanz ali kdo drugi, bo moral služiti Lahom v preganjanje Slovincem — torej nič za nas! Slovensko ljudstvo v tržaško-koperski škofiji je postalo docela apatično ter mu je vseeno, ako postavijo v Trstu tri škofe ali pa nobenega! To ljudstvo ve, da s škofijskega sedeža v Trstu nima pričakovati nikdar več ničesar dobrega. Zato pa obrača hrbet latinizatorjem in pollaševalcem, svojim sovražnikom, kateri pri-

pisarja zmenim toliko, kakor za lanjski sneg.

»Čemu se zopet pričkata? Napijmo se rajše!«

Izpijejo še enkrat. Repa se je nekoliko pomiril ter sedel mirno na stolu. Med tem se duri odpró in ondi se prikaže: zelena kapica, potlačen nos ter kozja brada pisarjeva.

Repa je kučmo, ki mu je visela na glavi, takoj vrgel na tla, vstal in zajecjal:

»Hvaljen bodi!«

»Ali je župan tukaj?«

»Je,« odgovoré vsi trije naenkrat.

Tajnik stopi bliže in takoj priteče tudi šmul s čašico ruma v roki. Zolzi-kievič ga povohla, pomežika z očmi ter sede k mizi.

Nekaj časa je vladalo molčanje. Končno začne Gomula:

»Gospod pisar?«

»Nū, kaj?«

»Ali je resnica to, kar pripovedujejo o onem gozdu?«

»Seveda. Samo prošnjo morate še podpisati.«

»Jaz se že ne podpisem,« oglasi se Repa, ki je imel prirojen odpor k vsakršnemu podpisovanju svojega imena.

hajajo nad njega v znamenju križa, ter s Kristusovimi besedami na jeziku ropajo nasemu ljudstvu materno govorico! Proč od njih — je zaklicalo ljudstvo, in ta klic ga prevzema bolj in bolj od dneva do dneva, dokler ga popolnoma ne prevzame. Sedanju igra s škofi v Trstu pač popolni mero tako, da prekipe....

Daleč proč od svojega poklica se oddaljuje katoliška cerkev, ker jo preveva preveč politika in premalo skrb za pravi blagor vernikov, v naših deželah pa se je že tako odtujila svojemu poklicu, da je postala dekla laske politike! — Slovenci v tržaško-koperski škofiji so opravičeno naveličani, biti zapostavljeni v bogoslužju ter gledati, kako se širi polasčevanje iz cerkve, — zategadel pa naprej za Rimanjci! Mera je polna. Naprej po začrtani poti tje, kjer se sveti sveta Božja beseda, pravi Kristusov nauk, v naših zvokih! Škofov, ki ne poznajo niti besede slovenske, ali koadjutorjev s slovensko besedo na jeziku ali s strupom v srcu Slovenci ne priznavamo svojim poglavarjem. Govorili so že v Rimanjih, v Rojanu, naj govorijo še drugi! Primorje se ne sme potujčiti, najmanj pa v znamenju križa katoliške cerkve! Proti temu se bomo borili z vsemi silami.

Cvet iz štajerskega akademškega vrta. — Iz Gradca smo dobili to-le:

Slavno uredništvo! Na Vaš uvodni članek v „Soči“ „Ne slepimo se“ (!) in na izjavo proti dunajskim visokosolcem bi Vam samo toliko rekel, da ste Vi tam na Goriskem tudi tako zatelebani v Taučarja, da če bi Vam ta rekel, naj d... *) žerete, pa bote tudi rekli, dobro je! Ste pač klaverni narodnjaki to, vi liberalci na Kranjskem in Goriskem. Hvala Bogu da nismo vsi taki „zaslepljenci“. Graski vseučilišnik Štajerec.

Dostavek uredništva: Nič drugega ne dostavljamo, nego to, da mož, ki je pisal dopisnico s tako vsebino, je vreden fej-klicarjev na zborovanju v Celju. Ves drug komentar prepustimo p. n. čitateljem. — Ta veliki rodoljub in baže akademik ne zna napisati niti kratke dopisnice brez grdih pogreskov. Učite se, slovensčine, g. Štajerec!

Na kolodvoru v Gorici ne poznajo Postojne. — V torek dné 8. t. m. sta prišla na kolodvor v Gorici zidarski podjetnik R. iz Renč in jeden delavec, da se popeljeta v Postojno. Podjetnik da delavcu denar, naj kupi 2 vožna listka do Postojne. Delavec gre k blagajni ter zahteva, kakor mu je bilo naročeno. Poslušajo uradnica pa mu odgovori, da ne ve za Postojno. Delavec je sel od blagajne razaj k podjetniku povedat, da ne more dobiti listka do Postojne. G. R. se je nemalo začudil temu ter stopil sam k blagajni, zahtevaje dva vožna listka do Postojne. Uradnica odgovori, da ne ve, kje je Postojna. G. R. jo opozori, da je Postojna svetovno znan kraj, da tudi ona ve za Postojno, ali najbrže da noče vedeti. Na to reče uradnica, da Postojna bo mogoče Adelsberg. G. R. pravi, da mu ni nič mari, ali je Postojna Adelsberg ali ni, on hoče listka

*) Tu je zapisana beseda, kateri ne moremo dati prostora v listu.

»Saj te nihče ne bo prosil. Ako ne podpišeš, pa tudi nič ne dobiš. Delaj, kakor hočeš.«

Repa se jame praskati za ušesom, pisar pa, obrnivši se k županu in svetniku, reče z uradnim glasom:

»Kar se gozda tiče, je čista resnica, toda vsakdo si mora ograditi svoj delež s plotom, da ne bo preprirov.«

»A ta plot bo veljal več nego je vreden gozd,« omeni Repa.

Pisar se za te besede niti ne zmeni.

»Za ta plot,« nadaljuje dalje pisar županu in svetniku, »pošilja urad denar. Vsakdo še ima lahko dober zaslužek pri tem, ker pripada na vsakega po petdeset rubljev.«

Repi se znovič zaiskré oči.

»Ako je temu tako, pa podpišem. A kje je ta denar?«

»Tukaj,« reče pisar. »Tu pa je pogodba.«

Po teh besedah izvleče pisar na štiri strani preganen papir ter prečita nekaj, česar kmetje niso razumeli, vsekako pa so bili tega zelo veseli; ako bi pa bil Repa treznejši, bil bi zapazil, kako je župan pomežikal svetniku.

(Dalje pride.)

»Bog nam daj srečo!«

»In zdravje!«

»Nū, na vaše zdravje!«

Izpili so znovič, ker pa so pili rum, je Repa udaril s prazno steklenico ob mizo ter dejal:

»Ej, teče kakor molvazija. Pa tudi diši človeku, diši!«

»Ali hočete še?« vpraša Burak.

»Pa nalijte!«

Repa je postajal čimdalje bolj rdeč in Burak mu je nalival neprestano.

»A vi,« reče končno Repi, »ki si vrečo graha vržete z jedno roko na ramo, ste se bali iti na vojno.«

»Čemu bi se naj bal? Ako se je le treba biti, pa se bij!«

Gomula pa reče:

»Nekateri je majhen, toda pogumen, drugi velik in močan, pa plašljivec.«

»O, ni res!« odvrne Repa, »jaz nisem plašljivec.«

Gomula reče zopet:

»Inū, kdo ve to?«

»A jaz vam pravim,« odvrne Repa, »kako pest, ne dosti manjšo od štruce kruha, ako vas pograbin s to-le pestjo za rebra, pa se kar razletite nalik staremu sodčku.«

»Mogoče vendar da ne.«

»Ali hočete, da poskusim?«

do Postojne — in nato je g.ena uradnica res dala dva vožna listka za Postojno. Pri- pomnila je le, da na dopolnilni listek za retour-vožno ne napiše Postojna!

Torej končno je uradnica le vedela, kje je Postojna, dasi je poslala delavca stran od blagajne in tudi nasproti g. R. prvotno ni „vedela“ za njo. Končno pa še nepotrebna ali hudobna opomba, da ne bo pisala: Po- stojna, ko vemo že tako, da vse uradovanje na južni železnici je nemško!

Zlasti pa je obsojati tako uradovanje radi tega, ker si v takem slučaju ubogi de- lavec ne ve pomagati. G. R. je vprašal hitro delavca, kaj bi bil storil, da je sam, pa bi ne bil dobil listka za Postojno. Odgovoril je, da bi se bil vrnil domu, ker ne more dobiti listka za vožnjo. — Zato zahtevamo, da se odstranijo z našega kolodvora take kričeče razmere enkrat za vselej. Na našem kolodvoru smejo službovati v prometu z občinstvom le taki ljudje, ki znajo popol- noma slovenski, poznajo tudi slovensko orto- grafijo ter ne delajo nikakih sitnostij potu- jočemu občinstvu. Vsa stvar je naznanjena ravnateljstvu južne železnice, katerega naloga je poskrbeti, da se take pritožbe ne bodo ponavljale. Potujoče slovensko občinstvo pa opozarjamo, da treba po naših postajah povsodi govoriti slovenski ter ne odnehati, ako se uradniki protivijo ali delajo sitnosti. Ako pa je postopanje izzivalno ali nedostojno, ako bi utegnil kdo škodo trpeti radi tega ali ako se vidi, da se nalasč dela sitnosti, pa se pritožiti! — Ravnateljstvo južne železnice naj naredi enkrat temu konec, ker vsled sitnosti ali neznanja nekaterih trpijo tuintam po nedolžnem tudi tisti uradniki, ki vestno in ljubeznivo vršijo svoj posel.

Čavenska krasotica, o kateri je bilo v zadnjih dneh obilo govora, ker je kamenjski župnik Kosce tako silil v javnost s tisto za- devo, namesto da bi bil lepo molčal, ta ča- venska krasotica dela sedaj „špase“. Pred kratkim je šla čez Vrtovin v Kamnje, in med potjo je kričala: „Zdaj grem k svojemu ljubčku v farovž, da mi bo dal po- ljubčke“. Ljudje ugibajo, ali je bila ta zenska tisti trenutek malce preveč ginja, ali pa je hotela tako pritrjevati tisti izjavi svojega moža v „Prismojencu“? Sploh pa hodi nekaj časa sem tam pod Čavnom tako ponosno, da bi človek mislil, da je kaka kraljica. Kdo ve, kaj jo dela tako ponosno? Kaj pravi na to g. župnik Kosce?

„Obrambno društvo“ v Ljubljani se hvali po „Slovenec“, koliko popravkov da je „Soča“ priobčila tekom jednega meseca. Res, da smo jih priobčili, ali več kot polo- vico bi bili lahko vrgli v koš; toda priobčili smo tudi te, ker je nam tako kazalo. Popravki župnika Kosca na primer so naravnost kla- sični. Njemu je vse „ni res“, saj je rekel celo, da ni res, da jo je popihal v župnišče! Torej lahko razumljivo, da se takih popravkov ne branimo, saj služijo prav nam v potrjenje tistega, kar smo pisali.

„Obrambno“ društvo res pridno kuje popravke, ali ne „obrani“ pa nič, ker pa- metni ljudje nečejo verovati v tiste „ni- rese“ politikujoče duhovščine, katere skrivajo pod skrivnostni paragraf 19., in to še toliko manj, odkar je povedal javno tisti znani ljub- ljanski kanonik, da se s § 19. prisili lahko liberalne časopise tudi, da „popravijo“ res- nico, tako, da če je tudi popravljalec pre- pričan o resnici, lahko reče: ni res. in po § 19. se mora to popraviti! „Slovenec“ je pisal pred kratkim nekaj o varstvu zakona. Varstva je res potreba, ali v tem smislu, da se kaj ukrene, da politikujoča duhovščina pod zaščito § 19. ne bode javno lagala!

Mrzlek. — Po zadnjem ogledovanju del pri Mrzleku se čuje, da smemo upati, da dobi končno Gorica dobro pitno vodo iz Mrzleka. Za preskrbljevanje z vodo za novo železniško postajo je že došla magistratu pon- udba, kar bo brezdvomno pospeševalo delo.

V avtomobilih iz Rima v Gorico. — V soboto okoli poludne so dospeli v Go- rico v avtomobilih iz Rima: marki Roseberg s soprogo, baron Stern in grof Demarteaux, vsi iz Pariza; v drugem avtomobilu je bil konzul grof Hansch in zastopnik neke trdke avtomobilov iz Karlovih varov; v tretjem pa sta bila barona Ritter in Liebig iz Go- rice. Francozi so si šli ogledat na Kostonje- vico kraljeve grobe. — Iz Gorice so odšli proti Dunaju.

Zoper občinske volitve v Devinu, pri katerih je zmagala slovenska stranka proti laški sijajno, kajti v vseh treh razredih

je bilo naših nad polovico več, kujejo Lahi zopet rekurz. Vsa ost je naperjena zoper g. Plesa, katerega ne morejo trpeti; dasi mu ne morejo blizu kot postenjak, iščejo po- vsodi, kje bi kaj našli, s čemur bi se dale ovreči volitve. Upamo pa vendar, da politična oblast uvidi v morebitnem novem rekurzu le šikane ter ga zavrže. Novih volitev se Slo- venci v devinski občini ne bojijo, ker je že danes več kot gotovo, da bi bile prihodnje naša zmaga se lepša nego sedaj.

Občinske volitve v Krminu se bodo vršile od 22. do 25. t. m. Pri volitvah zadnjic je bila udeležba velikanska in volilna borba nekaj posebnega za Furlanijo. Ker so bile volitve ovržene in se bodo vršile torej nove, je pričakovati, da hujše volilne borbe, kakor je bila za leto dni tega namerava politična oblast po volitvah v Krmin svojim organom na pomoč oddelek tuk. pešpolka št. 47.

Izpred sodnje. — 23-letni Evg. Fran- češkin iz Bilj je bil obsojen na mesec ječe, ker je po noči 24. dec. lani, ko so šli ljudje k polnočnici, v pijanosti preklinjal. — Bolj srečen od njega je bil Jos. Kogoj, podžupan od tam, ki je bil oproščen obtožbe razža- ljenja Njeg. Velikanstva, radi česar sta bila obtožena oba. Frančeškin je bil pijan in je preklinjal vse mogoče, kakor se naši ljudje uče od laških sosedov, ne da bi vedeli, kaj vse pomenjajo tiste grde kletvine. Podžupan Kogoj mu je dejal: „Kaj se hrupiš, ako imaš kaj korajže, pa reci: ... cesar!“ Pijanec je menda tudi pokazal svojo korajžo, na kar je sledila — ova dha na katoliški podlagi. Toda državno pravdnistvo je — obtožilo obo. Vse je kazalo, da morata biti bodisi obo ob- sojena ali pa obo — prosta. Frančeškinu je bila na srečo družba klerikalnega podžupana, ker bil je oproščen radi zločina razžaljenja Velicanstva ter obsojen le radi preklinjanja in motenja vere! — Torej je včasih vendarle dobro, da pride na zatožno klop tudi kak steberček naših politikujočih nuncov, ker radi njih ulovijo kako oprostitev še drugi, ki bi sicer bili pošteno zasiti.

Pred sodniki je stal tudi velikožabeljski vikar II. Černigoj, obtožen podkupovanja lani za časa deželnozbornih volitev. Ali vsled ugodnih izpovedeh pri je Černigoj srečno odnesel izpred sodnikov. Sodnija ga je na podlagi preiskave in priče seveda oprostila, ali je pa odslej tako čist tudi v očeh ljudstva, pa ne vemo! Koliko opraviča dajejo v zadnjem času sodnijam politikujoči nunci! Znamenje, kako se oddaljujejo od svojega poklica.

Vprašanje do Kobarida. — Opozorjeni smo, da je kaplan Vuga v nedeljo pobalinski preklinjal vse, kar je v zvezi s „Sočo“ in „Primorcem“. Predno nategnemo temu pobicu predrzna ušesa tako, kakor zasluži podobno pobalinstvo, prosimo zaupnike in prijatelje, naj nam napišejo besede, kakor jih je govoril. Ako meni to kaplanče, da se bomo dali ustrahovati od njegovega zlobnega jezika, se jako moti. Na veselo svidanje!

Iz bolnišnice v Ječo. — V Sesljanu je delal pri trdki Faccanoni, Galimberti in Piani neki 26-letni Nikola Majnevič. Ker je obolel, so ga poslali v tukajšnjo bolnišnico, kjer je ozdravel. Med tem pa so pisali v Del- nice po informacije, ako je resnično, da je bolnik imenovani Majnevič iz Delnice; od tam je prišlo poročilo, da ni pravi. Ko je imel iti iz bolnišnice, so ga radi tega zaslislali, na kar je priznal, da se imenuje Jos. Bolkač, 28 let star, iz Novih lazov pri Delnicah. Njegovi dokumenti so se glasili na drugo ime zato, ker mu doma niso hoteli dati do- voljenja za potovanje; radi tega si je pre- skrbel drugi „pas“. Odvedli so ga v zapor, da se poizve, kako in kaj je pravzaprav s tem možem.

Pazite na otroke! — V Dolgi ulici stanuje neka Samokec, ki je, ko je odšla od doma, izročila svojega 2-letnega sinčka v varstvo sosedu. Tam pa je prišel otrok v roke mladi Karmeli, ki ga je posadila na odprto okno. Otrok je padel z okna, ali se mu po sreči ni zgodilo nič hudega, ker je padel na povezano grmičevje, v katerem je obital. Da je padel na tla, bi bil ostal mrtev. Paznje na otroke ni nikdar zadosti!

Droblj. — V Opatiji je bilo navzočih dne 9. t. m. gostov 2016. Od 1. sept. dalje do 9. t. m. je bilo tam oseb 10.535. Baje pride v kratkem v Opatijo za par dni laska kraljica-udova Margarita. — 14-letni sinček Pahorjev iz Opatjegasela se je igral s tova- riši ter splezal pri tem na zid, s katerega je padel. Pripeljali so dečka v tukajšnjo bol- nišnico, kjer ga zdravijo, ker si je močno poškodoval čelo in jezik.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — Spincić je predložil včeraj 2 interpelaciji: glede sestave volilnega imenika na Čresu, glede uvedbe hrvaščine v navtične sole v Istri ter hrvaščine in slo- venščine na državni strokovni šoli v Trstu. Pri razpravi o ljudskem solstvu je govoril Gessman, za njim minister Hartel.

Šshoda v Celju. — Resolucija, sprejeta v četrtek na shodu v Celju glede paralelk, se glasi: „Shod zaupnih mož Spodnje Šta- jarske v Celju dne 10. aprila t. l. izreka popolno priznanje slovenskim državnim po- slancem za odločno, složno in uspešno po- stopanje v zadevi samostojnih gimnazijalnih razredov celjskih, s katerim so dosegli, da se je sijajno odbil nameravani napad na slovenski kulturni zavod. Izreka iskreno zahvalo vsem slovanskim poslancem, da so pri tej zadevi dokazali sijajno slovansko so- lidarnost. Isti pritruje izjavi celjskih Sloven- cev od dne 26. marca 1902. v popolnem obsegu ter izreka svoje prepričanje, da je slovenska gimnazija v Celju eminentna kul- turna potreba štajarskih Slovencev. Zaupni shod zahteva, da ostane gimnazijalni zavod v Celju in se razširi na višjo gimnazijo, ker je prepričan, da v katerem drugem kraju celjskega okraja tak zavod nikakor ne bi za- dosioval. Isti odklanja vsak kompromis, naj pride ta od ene ali druge strani. Prestavljenje gimnazije proti volji slov. naroda, le da bi se ugodilo samovolji nekaterih nemških strank, bilo bi neodpustljivo žaljenje slovenskega naroda in krivično oškodovanje njegovih kul- turnih interesov“.

Mladočeli in celjske vprašanje. — „Slov. Nar.“ piše: „V mladočeskem klubu so imeli te dni burno razpravo zastran celj- skega vprašanja in zmagalo je prepričanje, da se celjska zadeva da rešiti potom kom- promisa, ako je kompromis časten. Mlado- čeli so prišli do spoznanja, da bi bilo tudi za Črhe dobro, ako se to vedno kritično zadevo spravi iz političnega življenja, seveda se mora to zgoditi tako, da Slovenci ne bodo imeli škode, Nemci pa ne dobičaka od tega. Pri tej debati v mladočeskem klubu se je tudi povdarjalo, da hoče samo dr. Šu- sterski kompromisno zadevo izkoristiti proti napredni stranki, dasi je sam pred kratkim plediral kompromis, Mladočeli pa da nimajo prav nobenega vzroka slediti dr. Šustersiču in napeljavati vodo na njegov mlin. Mlado- čeli sami niso proti kompromisom, zlasti ne v šolskih zadevah. To so kazali pri pre- dlogu zastran obrtne šole v Budejovicah. Predlagano je bilo, da se ta šola ustanovi v Budejovicah samih, za katero mesto je tak boj, kakor za Celje. „Politik“ se je postavila na stališče, da mora biti ta šola v Budejo- vica in nikjer drugje in rotila je češke po- slance, naj ne odnehajo na noben način ne za las od te zahteve. Toda češki poslanci so uvideli, da z glavo ne pridejo skozi zid. Pustili so „Politik“ na cedilu in se sami zavzeli za kompromisni predlog, da se ta šola ustanovi „v kakem mestu okrožja bu- dejoviske trgovinske in obrtne zbornice“. Sam načelnik mladočeskega kluba dr. Pacák je prosil dr. Pioja, naj stavi dotični kompro- misni predlog, ki je bil potem tudi sprejet“.

To pobija zadostno pisavo klerikalnih listov, kako da so vsi drugi Slovani proti kompromisni ideji glede Celja. — „Slovenec“ ima brzojavna poročila, da vse poročilo „Narodovo“ je neresnično!!

Revolucija v Belgiji. — Vlada je zbrala vse polno vojaštva in orožnikov v mestu. Po ulicah patrolirajo konjeniki. Vse ulice, kjer so večje prodajalne, so zastražene po vojaštvu. Mestljanska garda je vsa mobi- lizirana. Po seji poslanske zbornice 11. t. m. so social-demokratje izdali parolo, naj se delavci vzdrže vsake manifestacije. Vzlic temu je prišlo tudi to noč do bojov. Pred „ljudskim domom“ je vojaštvo hotelo pre- prečiti zborovanje in prišlo je do konflikta. Poslanec Vandervelde je bil potegnut v gnečo in moral z drugimi razganimi de- monstranti bežati pred vojaškimi bajoneti. Zvečer ob 10. uri so se ponovili izgredi. Vo- jaštvo je vstrelilo in ranilo tri osebe. Mnogo delavcev je bilo aretovanih. Policija je našla pri njih revolverje. V ulici Excalier so de- lavci ob 11. uri ponoči napravili barikado. Tu se je streljalo z obeh strani in je bilo več oseb ranjenih. Po daljšem boju so vojak z naskokom zavzeli barikado in raz- gnali ustaše. Manjši boji so se penavljali skoro celo noč. Posebno ljute so ženske. Duhovnik se nobeden ne upa na cesto. Iz

provinca so tudi došla poročila o velikih izgredih. Tako je v Gentu mnogostevilna množica s kamni napadla klerikalne poslance. Konjeniki so napadalce razgnali in spremili poslance v njih hiše, katere čuva vojaštvo. Položaj je skrajno kritičen. Ministerski svet je sklenil zaukazati, da mora vojaštvo takoj streljati, če bi se mir kalil, a socialistični voditelji so vladi sporočili, da vzlic temu ne odjenjajo in začno boj. — Nemiri se nada- ljujejo ter se ponavljajo prizori, gori opisani. V Belgiji je nastal splošen štrajk. Štrajkujočih je nad 200.000.

Istra. — V Istri, katera ima 300.000 prebivalcev, je 17.000 otrok, godnih za šolo, ki pa ne zahajajo v nobeno šolo, ker je nimajo. Deželni šolski svet je bil sicer sklenil svoj čas, da odpre vsako leto po 3 nove hrvaške šole. To je seveda jako malo v pri- meri s številom otrok, neobiskujočih šolo. Toda dež. odbor zahteva, da morajo biti take Slovanom namenjene šole ali laške ali pa vsaj laščina mora biti obvezni učni pred- met. Dež. šolski svet ni mogel ugoditi taki zahtevi, zato pa je sklenil dež. odbor pri- tožbo na ministerstvo za uk in bogočastje.

Škofa Flappa pisarna v Poreču širi Krstičevo „Pravo Našo Slovo“, ki je pisana v laškem duhu ter dela na to, da bi se hrvaško-slovenski narod v Istri čim bolj navzel laškega duha in potujoč. Razni ita- lijanski duhovniki širijo list ter so bolj go- reči za Krstičevo „salo“ nego za svoj poklic. Vera, cerkev in italijanizacija, to jim vse skup — eno! Le tako naprej! Pojdemo čim prej za Rimanjci.

Železnica, ki združi Črno morje z Adrijo. — V Rusiji se bavijo z načrtom, zvezati radi lažje kupčije z žitom Črno morje z Adrijo. Črta bi šla iz bulgarskega zaliva Varna po železnici Varna - Plevna - Sofija do bolgarsko-srbske meje, potem čez Ristovac do črte Sibevece-Saloniki ter bi se priključila proti orijentske družbe Mitrovica - Verisović. Potem bi krenila po turškem ozemlju po črti Verisović-Prizren, v drinski dolini do črno- gorske meje, po Črni gori čez Sv. Ivan v zaliv Antivari.

Konji za južno Afriko z Reke. — Dne 10. t. m. je odšel z Reke angleški par- nik „Northshire“ z 800 konji za Transval. To je že 60. parnik, ki je odpeljal z Reke konje za Angleže v južno Afriko. Doslej se je izvozilo z Reke za južno Afriko že 58.000 konj. V tekočem mesecu pridejo še 3 parniki po konje, za mesec maj pa je napovedanih 8 parnikov.

Mir v južni Afriki? Čujejo se glasovi o nekakih pogajanjih med Buri in Angleži, govorilo se je celo, da se je doseglo že ne- kako sporazumjenje — ali nadaljna poročila trdijo, da se res kaže nekaka volja priti do sporazumjenja, toda bržčas poteče še obilo časa, predno neha vojna.

Razne vesti. — Dvorni operni pevec Slovenec Pogačnik-Naval se je odpovedal, ker so mu dali v operi „Židovka“ postransko vlogo mesto glavne. — Slovenska igralka Danilova je dobila od kranjskega dež. od- bora podporo, da si popolni gledališko znanje na Dunaju. — 26 profesorjev tehnične vi- soke šole v Hanovru je protestiralo pri dr- žavni vladi radi izгона avstrijskih dijakov s pruskih visokih šol. — Boris Sarafov, vodja macedonskega gibanja, je umrl nagloma, baje nasilne smrti. — Nadvojvoda Fran Ferdi- nand obišče baje v kratkem oficijelno italijanski dvor. Malo verjetno! — Pri Meki so napadli roparji romarski vlak ter umorili mnogo ro- marjev. — Meseca junija pride v Pulj laska eskadra, kateri bo zapovedoval admiral Magnaghi. Iz Pulja pojde k avdienci na Dunaj. —

Novetjše vesti. — Šolski nadzornik v Neutri je dal zapleniti slovaške šolske knjige ter jih zažgati. Nov viteški čin Ogrov! — Za obisk predsednika Loubeta je votiral mestni zastop v Petrogradu 80.000 rubljev. — Pogreb mladočeskega posl. Hořice, ki je umrl v Marsilju, se je vršil ob velikanski udeležbi. — Današnja poročila menijo, da pride na vsak način v kratkem do miru v južni Afriki. —

Izjava.*)

Z dežele se me poprašuje, ako poznam nekega Benignija, ki jemlje naročitve na razglednice, si pusti plačati polovico na račun, a jih ne izvrši. To dela, kakor čujem, skli- cuječ se na mojo firmo, da ljudje razumejo, kakor da je pri meni v službi.

Ako je to res, prosim, da se oglasijo vsi oni pri meni, ki so dali Benigni-ju kaj na račun, ne da bi bili udobili blago. Pri- stavljam, da nimam jaz nikake zveze z ome- njenim Benignijem, ker ta niti nima po- trebnih zmožnostij za izvrševanje del foto- grafske stroke.

Anton Jerkič, fotograf v Gorici.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK GORICA

Moderce

pariške zadnje novosti
kupite se najbolj in najceneje pri
J. Zorniku Gorica, Goriška ulica 7.

Z ozirom na šele jako kratko
dobro moje trgovine, stejem si
za največje čist javiti, da sem
starih dam od mnogobrojnih če-
znarja o cenah jako iskava pri-
čeznih in cenah dobrih, pre-
modernejših,
in je radi tega v interesu
vsake dame, da se pri meni
po modnih listih 50%
vse moderce kakor se vidijo
postrže kakor drugod.

Pozor!

C. kr. priv.

ASSICURAZIONI GENERALI V TRSTU.
Stanje društva 31. decembra 1901.

G ranejski zalogi:		Garanejski zalogi	
		so obteženi kakor sledi:	
1. Osnovna glavica	K 10,500.000—	1. Posedba in hipoteke	K 31,870.290-66
2. Reservni dobiček	16,022.487-99	2. Posojila na življenske police društva	17,799.821-32
3. Reservna gotovina za visoke škode	3,488.741-26	3. Posojila na vrednostne papirje	2,467.253-17
4. Reservni zalog za premije po bilanci A	7,624.065-10	4. Državni in drugi vrednostni papirji	122,468.568-59
5. Reservni zalog za premije po bilanci B	147,165.146-89	5. Menice v portefeilu	1,140.190-42
6. Gotovina za oskrbo uradnikov	2,903.244-82	6. Obilicije delničarjev	7,350.000—
7. Zalog v korist življenskega oddelka	2,615.741-05	7. Vložki pri raznih bankah, gotovina, dolžniki z odštetiimi upniki	7,223.302-95
	K 190,319.427-11		K 190,319.427-11

Škode izplačane lastnim zavarovaneem tekom leta 1901 K 27,945.224-91
Prej izplačane svote „ 688,595.391-06
Torej skupna svota vseh izplačanih škod od začetka društvenega obstoja K 716,540.625-97
Tekoča glavica zavarovanev življenja dne 31. decembra 1901 „ 571,267.823-19

Zastopstvo v Gorici, za mesničami (ulica Morelli) št. 8.

Posebna agentura za življenski oddelak: A. Michelstädter & Co v Gorici na Travniku št. 10.

Leča 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nanski ulici 3,
(nasproti nanski cerkvi)

prilporeča proč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Prilporeča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

prilporeča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dal matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Prilporeča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Prilporeča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

E. LEBHERZ
Gorica

tovarna užigalice
prilporeča prebivalcem Primorskega svoje izdelke raznih vrst posebno izvrstne in zanesljive užigalice

Apollo

Milijon dam uporablja „FEEOLIN“.

Vprašajte Svojega zdravnika, če ni »Feeolin« najboljšje lepšalno sredstvo za kožo, lase in zobe!

Najnečistejši obraz in najgrše roke dobijo hitro aristokratsko finost in obliko z uporabo »Feeolina«.

»Feeolin« je iz 42. najplemenitejših in najsvežjih zeljših sestavljeno angleško milo. Mi jamčimo, da izginejo dalje po uporabi »Feeolina« brez sledu gube in črte na obrazu, začedce, mozoli, rdečica nosu itd. »Feeolin« je najboljšje čistilno, negovalno in lepšalno sredstvo za lase, zabranjuje izpadanje las, plešo in boleznj glave. »Feeolin« je tudi najnaravnejše in najboljšje čistilno sredstvo za zobe. Kdor redno rabi »Feeolin« mesto mila, ostane mlad in lep. Zavežemo se, denar takoj vrniti, če bi ne bil kdo s »Feeolinom« popolnoma zadovoljen. Cena komadu K 1.—, 3 komadom K 2-50, 6 komadom K 4.—, 12 komadom K 7.—. Poština pri 1 komadu 20 vin., od 3 komadov navzgor 60 vin. Povzetje 60 vin. več. Razpošilja glavna zaloga M. Feilth, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38. I

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem veščakom častnikom, poštnim, železniškim in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro uro, da smo opreli edino razprodajo novoznajdene originalne genske 14-karatne remont ure zlatega-elektro-plaque, »sestav glas-tutte«. Te ure inajo protimagnetične preciziski urni stroj, so najnatančnejše regulirane in preskušene in dajamo za vsako uro 3-letno pismeno jamstvo. Okrov, ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovcov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in veščaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katere ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6. mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pismen. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron poština in colnina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejan mošnjček od usnja. Krasne in moderne verižice od zlatega plaque za gospode ali dame (tudi ovalnjice) po 3— 5— in 8— K. Ako ura ne ugaja, se sprejme nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštnem povzetju ali predplačilu.

Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur „Chronos Basel“ (Švica)**. Za pisma v Švico je staviiti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. dec. 1901. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %
» varščino ali zastavo 6 %
» menice 6 %
s 1/2 % uradnino.

Glavni deleži koncem leta 6 %.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. — Posojila se dajejo le zadružnikom.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo **veliko zalogo**

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici. v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanjio trgovino pohištva tvrdke Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1, katero bodemo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Delo je lično ter dobro osušeno.

Artur Makutz — Gorica
Ozka ulica št. 1.

Prosiva zahtevati listke!!

Za čas stavbe prilporeča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna ožna, cevi za stranišča itd. Ima zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber

kuhinskega in hišnega orodja
po brezprimerno nizkih cenah.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškoftjo št. 11.

Edina zaloga stavbnih nositeljev v Gorici.
Pocinkana žica
za vinograde po znižanih cenah!
Pozor!
Eno krono nagrade
izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listke!!

Pozor! Eno krono nagrade!

Prilporeča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebor vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času.

Prevzema naročila za vpeljavo strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Prireja vpeljavo vode z cevmi vsake vrste.

V lastni zalogi ima stroje za žvepljanje sodov iz črkanega železa, škropilnice proti peronospori ponovljene po Verm relvi sestavi; mehove za žvepljanje rozdja raznih sistemov itd. itd.

Postrežba točna. — Cene zmerne.

ADOLF HAUPTMANN
v Ljubljani.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.
Ilustrovani ceniki so franko na razpologo.

Prodaja na drobno!